

**Տ. ԱՌԵԲԵՆ ԱԲԵՂԱ ԶԱՐԳԱՐՅԱՆԻ ԶԱՐՈՋՄ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷՇՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱճԱՐՈՒՄ
ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(7 օգոստոսի 2005 թ.)

«Որդեակ, թողեալ լիցին քեզ մեղք քո...»

Արի, ան զնահիճն քո՞ւն երթի դուն քո»:

«Որդյակ, քո մեղքերը քեզ ներլած են..».

Վեր կաց, ան քո մահիճը և զնա՛քոն դուն»:

(Մարկ. Բ 5, 11)

Միրեակ հավաքացյալներ,

Ավելարանից քիչ առաջ ընթերցված այս կենսաբու խոսքերը Զրիսփոսինն են, որ հոգու և մարմնի կափարյալ բժշկություն են պարզում անդամալույթին: Ասդոն պարզամանախոս Մարկոս ավելարանիցը մեզ Տիրոց կողմից մի հրաշագործ բժշկության մասին է պարզում: Երբ Դիտու վերադառնում է Կափառնայում, քաղաքում մեծ իրարանցում է սկսվում ոմանք հերքում են Նրան Ասդոն խոսքը լսելու, ոմանք՝ բժշկվելու, ոմանք է՝ լրիսեսելու նկագառումով:

Միավասիկ, Զրիսփոս դրան կենսրունում կանգնած խոսում և վարդապետում էր հավաքած մարդկանց: Ժողովուրդը լեի-լեցուն էր, դրան մուգքն ու ները փակված: Բժշկվելու եկած հիվանդներից շարերը Զրիսփոսի մոյր մուգք չունենալու պարճառով մնացել էին հուսահապ: Այդ հիվանդների շարքում երևում է մի անդամալույժ, որին նրա մներիմները բերել էին պարզաբանով և ուզում էին ներս դանեն, սակայն որևէ հնարավորություն չունեին: Դոնից մգնելու դժվարության առջև չընկրկելով՝ նրանք դանիքից մգնելու միտքն են հղանում և անդամալույժի պարզաբանը պարաններով կապելով՝ երդիկից իշեցնում են ճիշդ Դիտուի առջև: Տեսնելով նրանց հավաքը, հավաքից բխող հապահականությունը՝ Դիտու դառնում և անդամալույժին քաղցրարար ասում է: «Որդյակ, քո մեղքերը քեզ ներփած են», ապա քիչ հեղող ավելացնում է: «Վեր կաց, ան քո մահիճը և զնա՛քոն դուն»:

Ավելարանական այս գողփրիկ դրվագը կենսական խորհուրդ և իմաստ է բովանդակում: Նախ, դագելով Զրիսփոսի խոսքից, պարզ է դառնում, որ հաշմանդամությունը, հիվանդությունն ու մարմնական ախտը հերքնանք են մարդու մեղսագործության: Մեղքի ու հիվանդության պարճառահենքնանքային կապն այնքան իրական է այսպես, որքան մեղքի ու մահվան: Մեղքով մահն աշխարհ միրավ, մեղքով հիվանդությունն աշխարհում քարածում գրավ: Անդամալույժի մեղանջումն ապականիչ կերպով ներազդել էր նրա ողջ գոյության վրա թե՛ նոզեպես և թե՛ մարմնապես: Խախսփել էր նրա մարմնական կազմվածքի առողջ կենսագործունեությունը: Նոզին մարմնի հետ ներդաշնակությունը չպահելով՝ կորցրել էր մարմնի վրա իր կենդանացուցիչ ազդեցությունը: Տառապանքը, ցավը, մարմնական ու հոգեկան թերիարժեքությունն անդամալույժի մով երջանկության կորսպայան էին հան-

զեցրել: «Եվսապես, կասկած չկար, որ այս անդամալույծը չէր կարող բժշկվեր, մինչև համոզված չլիներ, որ իր հաշմանդամության սկզբնապատճառը, այսինքն՝ մեղքը, վերացված չէր: Ենությամբ նայում էր եր, ուզում էր վերադառնալ դեպի իր բնական վիճակը: Եվ, ահավասիկ, ամրողապես վերանորոգվելու ճիզը փշում է հուսահապության պափնեշը: Մեկ ակնթարթ Տիրոջ ներկայության մեջ, և լսեի է դառնում փրկչական ձայնը. «Որդյան, քո մեղքերը թեզ ներված են... Վե՛ր կաց, ա՛ռ քո մահիճը և զնա՞ քո տոն»:

Բժշկության փաստով վերաարքագործության իրողության հասպատագորումն է փեղի ունենում: Վերսպեղծում է մարդու անկապար կազմվածքը, ինչպես որ արարչագործության ժամանակ Ասպծու կողմից հողից մարդու սպեղծումը: Անդամալույծի մարմինը կապարելապես չէր կենսագործի, եթե Քրիստոս չվերականգներ և նրա ներաշխարհը, ինչպես որ մարդու հողակերպ մարմինը կենդանություն չէր ունենա, եթե Ասպրված չպարզեց հոգին: Վերադարձ դեպի մարդկային նախնական անմեղության ու կապարելության վիճակ: Սա էր բժշկության հիմնական իմաստը: Խոկ ինչպե՞ս և ո՞ւմ օգնությամբ:

Ասում է՝ Դիտու փեսավ նրանց հավաքը. պարզաբան փանող մարդիկ հասպատապես հավաքացին, որ Քրիստոս, որպես Ասպծո մարդեղացյալ ներկայություն, կարող էր և բժիշկ անդամալույծին, այլապես հրապարակավ և այդորինակ դժվարությունների միջով չին փորձի անցկացնել հիվանդին:

Ահա մեզ մի ցայլուն օրինակ, երբ մեկը թե՛ մարմնապես և թե՛ հոգեպես փրկվում է ուրիշների հավաքի շնորհիվ: Ասպծո հանդեպ որքան հավաք, ընկերոց հանդեպ որքան սեր, զալիքի հանդեպ որքան հույս էր գերիշխում նրանց հոգիներում:

Սիրելի հավաքացյալներ, երկիազարամյա հեռավորությունից այսօր մեզ նույն և անփոփոխ պարզամն է փոխանցում Ավելիարանը: Կավար, հույս և սեր: Ինչպե՞ս կարող ենք ասել՝ սիրում ենք, եթե մեր միերիմը, ընկերո, բարեկամը չի ճանաչում Քրիստոսին, չի ընդունում Նրան, և մենք էլ թույլ ենք դալիս նրան ավելի հեռանալու Տիրոջից: Մենք չենք կարող որևէ մենքին սփիպել ընդունելու Քրիստոսին, ոչ էլ կարող ենք հարկադրաբար որևէ մենքին քրիստոնյա դարձնել, բայց կարող ենք մեր սիրո, մեր հավաքի, մեր մարդկային կյանքի օրինակով միջավայր սպեղծել մեր մերձավորի համար Ասպծո շոշափելի ներկայությունն ու բուժիչ ներազնեցությունն զգալու, թեկուզ և դժվարությունների միջով անցնելով և անհնարինության պայմաններում: Չէ՛ որ Քրիստոս ասաց. «Ահա Ես ծեզ հետի եմ բոլոր օրերում՝ մինչև աշխարհի վերջը» (Մատթ. ՀՀ 20):

Ինչպե՞ս կարող ենք ասել՝ հավաքում ենք, եթե Քրիստոսին չապեցնենք մեր մեջ և մեր օրերում, որպեսզի մեր մերձավոր կարող լինի փեսնելու, զգալու մեր մեջ ապրող Քրիստոսի զորավոր ներկայությունը: Չէ՛ որ հավաքը, թեկուզ և ուրիշի հավաքը, մարդու մեջ դուռ է բացում դեպի Քրիստոսի ասպեկտային զորության ներգործության: Ինչպե՞ս կարող ենք ասել՝ հույս ունենք, եթե մեր մերձավորի հոգու բուժման վստահությունը չունենք:

Անդամալույծի մերձավորները իրենց հավաքով, հույսով ու սիրով արմագապես փոխարակեցին նրա կյանքը: Հապա ո՞րն է մեր՝ քրիստոնյաներին առաքելությունը: Չէ՛ որ այս աշխարհն իր կենսակերպով ու կենցաղակարությամբ չի հավաքում և չի ընդունում Ասպծոն: Չէ՛ որ մեր մերձավորներից շաբերը հավաքում և սիրում են միայն իրենց եսը, անձնական միտումով իրենց կյանքը են Արարջից, նմանվել այն ծաղին, որ կյանքը է իրեն

կենդանություն փվող ջրից: «Երևանքը բացորոշ է՝ մեղքից մեղք ծնելով՝ հոգեպես անշարժացել են: Եթե հավաքում ենք Տիրոջ զորությանը, եթե սիրում ենք մեր մերձավորին, եթե մեր միջավայրը առողջ ու երանելի ենք ուզում դիմում դիմում, ապա Տիրոջ զորությամբ վերափոխենք մեր և նրանց կյանքը»:

Նրանք, հավաքով, հոյսով ու սիրով առաջնորդված, քանդեցին դան դանիքը՝ անդամապոյնի Տիրոջ առջև իշեցնելու, մենք է մեր հավաքի, հոյսի ու սիրո զորությամբ քանդենք մեր մերձավորի քարացած հոգու պատմնեցը՝ Տիրոջ ներկայությունը հասպաքելու նրա հոգում: Եկեղեցին մենք ենք՝ Քրիստոնի մարմնի անդամներս, որ գործակից ենք Տիրոջ՝ աշխարհում Նրա արքայության հասպաքման: Չէ՝ որ Քրիստոն հավաքում է. «Ասպծո արքայությունը դրսից դիմում դիմում կերպով չի գալիս... որովհետք ահա Ասպծո արքայությունը ներսում, ձեր մեջ է» (Ղոկ. ԺԷ 20-21): Միայն այսպես կարող ենք, որպես Եկեղեցի, լինել Ասպծո փրկագործության միջոցը:

Միրեկի հավաքացյաներ, Անդամապոյնի թժկության պատմական իրողությունն ուսանելի է նաև մեր իսկ հոգիների թժկության համար:

Մարմնով անդամալույծ այս մարդն այսօրվա կյանքում մեր մեղքերով անդամալույծ հոգիների մանրակերպն է: Զրկված էր մարմնի որոշ անդամների կննունակությունից, մենք է զրկված ենք հոգու որոշ առաքինություններից, զրկված էր քայլելու կարողությունից, մենք է երբեմն զրկված ենք լինում դեպի Ասպծած գնալու ունակությունից: Դժբախտ էր, որովհետք զրկված էր ուժականությունից, մենք է դժբախտ ենք, որովհետք կրրված ենք մեր զորության ակնաղբյուրից: Սակայն անհոյս չէր, այլ հավաքում էր: Մենք էլ անհոյս չենք, որովհետք հավաք ու սեր ունենք Ասպծո և մեր նմանի հանդեպ:

Անդամալույծի մերձավորները չափասեցին Քրիստոնի գալուն, այլ՝ արհամարհելով բոլոր դժվարություններն ու փակուղիները, իրենք եկան՝ իիվանդին հանձնելու Հիսուսի ինամբին: Մենք ևս չափասենք ինչ-որ փրկության, այլ մեր հոգիները հանձնենք Ասպծո ինամբին, չէ՝ որ Քրիստոն այսպես է, քանը, այս սրբավայրում և իր սրբարար զորությունն է փոխանցում բոլոր նրանց, ովքեր ծնկաչոք աղոթում են իրենց և իրենց մերձավորների անդամալույծ հոգիների համար. և ով հավաքում է, լսում է. «Որդյանկ, քո մեղքերը քեզ ներված են... վեր կաց, գնա՞ քո դուն»: